

PEMPAL



Siječanj 2017.

# PRICHE O USPJEHU



## KIRGISKA REPUBLIKA

### RAZMJENA ZNANJA I MATERIJALA PEMPAL-A POMAŽU U IZRADI PRORAČUNSKE LEGISLATIVE I METODOLOGIJE

**Kanat Asangulov**

**voditelj Odjela za proračunsku politiku, Ministarstvo financija, Kirgiska Republika**

Prvi skup PEMPAL-a na kojem sam prisustvovao održavao se u Tirani, u Albaniji, u veljači 2013. na temu odabranih aspekata programskog planiranja i upravljanja učinkom. To se pokazalo vrlo korisnim iskustvom jer smo u tom trenutku radili na uvođenju planiranja proračuna prema učinku. Tijekom izrade proračunskih programa naišli smo na neke izazove. Bilo je teško odabrati pokazatelje učinka za pojedine sektore te uskladiti programe s političkim prioritetima i nacionalnim strategijama. Tijekom sastanaka PEMPAL-a podijeljeni su primjeri pokazatelja učinka po sektoru te ilustrirani slučajevi zemalja na temu kako najbolje osigurati da su programi usklađeni s nacionalnim strategijama koje su pomogle u rješavanju izazova. Iskustvo je također pomoglo Ministarstvu financija Kirgiske Republike da unaprijedi Smjernice o

izradi srednjoročnog okvira rashoda (MTEF) u sklopu Srednjoročnog okvira proračuna (MTBF).

**Također bih volio navesti dodatne aktivnosti PEMPAL-a, točnije rasprave o monitoringu i evaluaciji vladinih programa utemeljenih na rezultatima.**

Tijekom tih skupova, osoblje Ministarstva financija Kirgiske Republike unaprijedilo je svoje znanje o programskom planiranju proračuna, mogli su proučavati i raspravljati s kolegama i stručnjacima o mogućim primjenama naučenog znanja u svojim zemljama, te su se upoznali s iskustvom ostalih zemalja u pogledu monitoringa i evaluacije na temelju rezultata. Također

sam dobio priliku ispitati pristup pregledima rashoda u Irskoj tijekom studijskog posjeta u 2013. godini gdje sam naučio više o alatima evaluacija. Prethodno navedene aktivnosti doprinijele su provedbi programskog planiranja u Kirgiskoj Republici: tijekom izrade Srednjoročnog okvira proračuna za 2013.-2015., srednjoročni okviri rashoda su primljeni od strane 15 ministarstava i agencija, a taj je broj porastao na 20 ministarstava i agencija kad je izrađen Srednjoročni okvir proračuna za 2014. - 2016.

Više ministarstava i agencija služi se formatom programa za podnošenje svojih proračuna: tijekom izrade nacionalnog proračuna za 2014. - 2016., 28 ministarstava podnijelo je programske proračune, a tijekom planiranja proračuna za 2016.-2018. broj tih ministarstava dosegao je 75. Nadalje, unaprijeđene su Proračunske upute o razradi programskih proračuna, te Upute za izradu i prezentaciju izvještaja o pokazateljima učinka za proračunske programe, a odobrena je i programska klasifikacija.

### **Uz to, treba naglasiti i veliki napredak Kirgiske Republike na ljestvici Indeksa otvorenosti proračuna.**

Na temelju istraživanja Međunarodnog partnerstva za proračun, za 2008. godinu rezultat OBI-a bio je 8, za 2012. godinu 20, a za 2015. godinu 54. Time je Kirgiska Republika došla sa 76. mjesta u 2012. na 34. mjesto u 2015. godini. Ovaj je napredak potpomognut uvidom u međunarodno iskustvo kao i aktivnim naporom Ministarstva financija Kirgiske Republike s ciljem razvoja i objave osam ključnih proračunskih dokumenata koji su upotrijebljeni u procjeni indeksa. Kirgiska je Republika aktivna članica Radne skupine PEMPAL-a za proračunsku pismenost i transparentnost, te je nedavno podijelila svoje znanje s ostalim članovima, a ima koristi od uvida u ostale prakse

zemalja, uključujući izravne savjete od Međunarodnog partnerstva za proračun čiji su predstavnici sudjelovali na radionici PEMPAL-a početkom 2016. godine.

### **Sudjelovanje u skupovima PEMPAL-a također je doprinijelo izradi nacrtu Razvojne strategije za upravljanje javnim financijama u Kirgiskoj Republici u razdoblju 2016. - 2025.**

Provedba Strategije osigurat će efikasnu upotrebu javnog novca, poboljšano pružanje državnih usluga te veću transparentnost proračunskog procesa.

### **Tijekom PEMPAL-ovih skupova, pregledali smo odredbe proračunskih zakona u Rusiji, Kazahstanu, Gruziji i ostalim zemljama.**

Također smo imali koristi od informacija iz Austrije o ulozi Parlamenta u proračunskom procesu, te iz Južnoafričke Republike o njihovim proračunskim procesima, postupcima i pravnom okviru. Informacije od tih zemalja dobili smo putem aktivnog sudjelovanja u PEMPAL-ovim studijskim posjetima održanim 2014. i 2015. godine. Sve je to doprinijelo razvoju Kodeksa o proračunu Kirgiske Republike koji je Parlament Kirgiske Republike donio u travnju 2016. godine.

### **Zahvaljujući mogućnostima umrežavanja koje nudi PEMPAL, pozvao sam i predstavnike Ministarstva financija Ruske Federacije da podijele svoje iskustvo s ruskim zakonodavstvom.**



**Kanat Asangulov**  
voditelj Odjela za proračunsku politiku, Ministarstvo financija,  
Kirgiska Republika

*"The delegation of the Kyrgyz Republic is always keen to participate actively in order to study state-of-the-art international PFM experience using the PEMPAL public finance network platform, which is a unique and valuable tool for PFM reform advancement."*

# RAZMJENA ZNANJA I IZLAZNI REZULTATI PEMPAL-A OLAKŠAVAJU IZRADU ZAKONA I METODOLOGIJE ZA UNUTARNJU REVIZIJU

**Zamira Omorova**  
voditeljica za metodologiju revizije, Ministarstvo financija, Kirgiska Republika

Prvi skup PEMPAL-a na kojem sam prisustvovala bio je u Istanbulu 2008. godine. To se pokazalo vrlo vrijednim iskustvom jer je Kirgiska Republika bila u postupku izrade nacrtu Zakona o unutarnjoj reviziji, a ja sam o sadržaju njihovih zakona naučila od svojih kolega iz Moldove, Armenije i Hrvatske, te par ostalih zemalja. Usporedili smo svoje zakonodavstvo s njihovim jer smo znali da su njihovi zakoni izrađeni u skladu s okvirom sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (PIFC) te da su uspješni. Potom je Parlament 2009. godine donio novi zakon.

Postoje mnogi primjeri koji ilustriraju vrijednost skupova IACOP-a.

Sudjelovanje na skupovima PEMPAL-a omogućilo nam je da stvorimo svoju viziju razvoja financijskog upravljanja i kontrole te okvira unutarnje revizije, te da primijenimo to znanje pri izradi Akcijskog plana za 2015. – 2020. kojim bi se provelo financijsko upravljanje i kontrola te unutarnja revizija u Kirgiskoj Republici.

**Još jedan primjer je ostvaren napredak u suradnji između unutarnje i vanjske revizije slijedom primjera najboljih praksi koje je odredila Radna skupina IACOP-a** u svom proizvodu znanja „Koncept za suradnju između unutarnje i vanjske revizije i financijske inspekcije u javnom sektoru.“ Prema konceptu IACOP-a, potpisan je sporazum o suradnji za reviziju u javnom

sektoru između Ministarstva financija Kirgiske Republike i Računske komore Kirgiske Republike te je donesena odluka o izradi internih dokumenata i međuministarskih dokumenata o razmjeni informacija o razdoblju revizije, prikupljanju revizijskih izvještaja od strane jedinica za unutarnju reviziju u ministarstvima i agencijama Kirgiske Republike u formatu koji je prihvatljiv Računskoj komori Kirgiske Republike, te o provođenju zajedničkih skupova kako bi se unaprijedila metodologija kojom se služi Računska komora Kirgiske Republike i jedinice za unutarnju reviziju u ministarstvima i agencijama Kirgiske Republike.

U lipnju 2015. godine Kirgiska je Republika bila domaćin 34. tematskom sastanku IACOP-a na kojem su predstavljena iskustva Moldove, Bugarske i Južnoafričke Republike u pogledu osposobljavanja i certificiranja, što nam je dalo ideju za buduće programe osposobljavanja i certificiranja unutarnjih revizora, te nam je pomoglo pokrenuti pripremu i donošenje politike za osposobljavanje unutarnjih revizora. Smjernice najboljih praksi: Unutarnja revizija koju je osmislio IACOP PEMPAL-a pomogao nam je u izmjeni i poboljšanju kvalitete naših smjernica za unutarnju reviziju.

Kirgiska Republika donijela je vlastite Standarde za unutarnju reviziju 2014. godine, zajedno s izmjenama i dopunama Zakona o unutarnjoj reviziji te politiku financijskog upravljanja i kontrole za proračunske institucije kojoj je znatno doprinijelo iskustvo naših kolega iz Bugarske, Hrvatske, Moldove i ostalih zemalja.



**Zamira Omorova**  
voditeljica za metodologiju revizije, Ministarstvo financija, Kirgiska Republika

*“Iznimno cijenimo svaku priliku za učenje novih spoznaja i informacija od svojih kolega iz PEMPAL-a. Iskustvo koje naši kolege podijele vrlo je korisno jer nas poštedi učenja na teži način. Zbog toga možemo premostiti prepreke, a meni je osobno dana prilika da podijelim svoje profesionalno iskustvo s kolegama te da im pomognem u rješavanju izazova s kojima su suočeni. Materijali PEMPAL-ova IACOP-a olakšavaju postupak izrade zakona i metodologije te služe kao primjer najboljih praksi.”*



TAJNIŠTVO PEMPAL-A

36/1 B. Molchanovka, str.  
121069 Moskva, Rusija  
T: +7 495 745 70 00

**Zajednica prakse za proračun (BCOP)**

T: interni br. 2038  
E: BCOP@pempal.org

**Zajednica prakse za unutarnju reviziju (IACOP)**

T: interni br. 2002  
E: IACOP@pempal.org

**Zajednica prakse za riznicu (TCOP)**

T: interni br. 2078  
E: TCOP@pempal.org

[www.pempal.org/hr](http://www.pempal.org/hr)

© Tajništvo PEMPAL-a

Ovaj dokument proizvod je Tajništva PEMPAL-a.

**Prava i dopuštenja:**

Materijal u ovom dokumentu podliježe autorskim pravima. Budući da PEMPAL potiče širenje svojeg znanja, ovaj se dokument može djelomično ili u cijelosti umnožavati u nekomercijalne svrhe pod uvjetom da se u potpunosti navede kao izvor.

Za sve upite treba se obratiti Tajništvu PEMPAL-a.